

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četr leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne števe se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslojpe števe 3.

Dopisi dobre vrline se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak tork zvečer.

Za ostanila uredništvo ni odgovorno. Cena ostanila uredništva je za celo stran 100 za 1/2 strani 50, za 1/4 strani 25, za 1/8 strani 12, za 1/16 strani 6, za 1/32 strani 3, za 1/64 strani 1,5, za 1/128 strani 0,75, za 1/256 strani 0,375. Pri večkratnem ostanilu se cena primerno zniža.

Stev. 49.

V Ptuj v nedeljo dne 4. decembra 1910.

XI. letnik.

Današnja številka ima zopet 2 strani priloge in šteje torej skupaj 10 strani ter 3 slike.

Maznanilo.

Uradne ure v „Stajerc“ pisarni so se spremenile in veljajo od 1. decembra naprej tako-le: Ob delavnikih od 8. ure zjutraj do 3. ure popoldne. Ob nedeljah in praznikih od 8. do 12. ure dopoldne. Kdor ima v uredniških stvarih z urednikom g. K. Linhartom govoriti, ta naj ga poseti doma (stara šola za mestno cerkvijo).

Somišljeniki v mariborskem okraju!

Z ozirom na žalostni položaj v štajerskem deželnem zboru, katerega so slovensko-prvaški poslanci z brezvestno obstrukcijo razbili, priredimo

v nedeljo, dne 18. decembra 1910 dopisov
v Mariboru
veliki kmetški shod,

na katerem se bode govorilo in sklepalo o raznih za kmetijsko ljudstvo važnih zadevah. Opozarjamo že danes na ta velepomembni shod. Naši cenjeni zaupniki po osem okraju dobili bodo že posebna vabila. Prosimo, da naj pridejo vsi zanesljivo in naj pripeljejo tudi somišljenike seboj. Tudi tremezi in mirni politični nasprotniki lahko pridejo; motiti neveda shoda od nikogar ne bomo pustili. — Proctor, kjer se bode shod vršil, naznanili bomo še pravočasno.

Priljavljajte se za to zborovanje, agitirajte med somišljeniki! Kajti mi moramo vladi pokazati, da se ne strinjamo z zločinsko obstrukcijo, ki nam prizadeva grozovito gospodarsko škodo!

Vsi na naš shod!

Le naprej!

Vstopili smo v zadnji mesec leta 1910 in kmalu pozdravimo božične praznike ter nastop novega leta.

Že danes pa lahko pribijemo, da je bilo še malo let tako usodepolnih in sramotnih za slovensko liberalno ter klerikalno politiko, kakor leto 1910. Mi pri temu ne bomo ponavljali vse „izjave“ in „popise“ in „članke“ in „napade“ in „polemike“, s katerimi so se slovenski voditelji v svojih v vsakem oziru bankerotnih listih in na svojih komedijah podobnih shodih javno z blatom obmetavali. V enem zadnjih uvodnikov „Stajerca“ smo izpregovorili besedo o „politični moralni“ na Slovenskem in mislimo, da nam je marsikateri sicer zagrižen nasprotnik natiboma prikimal. Kajti res je, kar smo pisali. Res je, da peljejo slovenski časopisi izključno osebni boj in res je, da ni niti enega slovenskega voditelja, kateremu ne bi nasprotno slo-

vensko časopisje kakšno nepoštenost ali celo kakšen zločin očitalo. To so gotovo nezdrave razmere, ki dokazujejo vsakemu politično zrelemu človeku, da je današnja slovenska politika v štadiju propadanja. Kadar se pojavijo v politiki psovke, takrat manjka dokazov in argumentov. V slovenski politiki pa vidiš edino psovko. Omenimo le gonjo, ki so jo povzročili slovenski klerikalci v zadnjem času proti slovenskemu učitelstvu. V nekem letaku so trdili neki učitelji, da so mladeniči drago šolo v sv. Jurju posvinjarili. To zastopuje klerikalni stranki, da sklicuje shode, na katerih gromijo razni politični renegeti: A la dr. Verstovšek in dr. Benčovič proti učitelstvu in šoli. Kdor pozna naše duševno zanemarjeno vlogo ljudstvo, ta tudi ve, kako lahko se da proti šoli nahujskati. In posamezni pošteni učitelji morajo potem v klerikalnih farah trpeti zaradi zločinske politične gonje. Sicer pa ne branimo „narodne stranke“! Mi vemo, da je ravno ta ključna „Narodna stranka“ med pripoistim ljudstvom učiteljstvo diskreditiralo in sovraštvo izročilo. Ako se stavi ljudstvo rane Klemenčiče, Kukuške in ednako osebe kot vzor učitelstva, potem ni čuda, da ljudstvo izgublja zaupanje do učitelja. Ako razni za ošesni mokri učiteljski fantki v šoli polniško nganjajo, potem ni čuda, da ljudstvo peaje šolo. Klerikalna stranka je spravila s svojo politiko dubovnike ob dobro ime. „Narodna stranka“ pa je isto z učiteljem storila. Ni čuda, da zdaj vsa ta napačna in sramotna politika hoči po rakovi poti.

„Narodna stranka“ kaže že vse znake propadanja. Politični kozli, ki jih strelja naivni don Kiošt, dr. Kukuvec v Celju, pospeljejo še to propadanje. V vsaki prihodnji volitvi bode „narodna stranka“ propadla. Njena nezmožnost za politično stvarno delo, njena površnost v gospodarskih vprašanjih, njeno prazno šovinistično hujskanje, ki se stodi celo treznim narodnjakom samim, njena grozovita nedoselednost, — vse to so grehi, ki ne doživijo odvze v javnosti. Tako je propadanje „narodne stranke“ nezdružljivo. Pri temu je eno žalostno: liberalci bodojo, kadar padejo v politični grob, potegnili seboj mnogo gospodarskih organizacij. Kajti bili so dovolj brezvestni, da so vse jim dosegljive gospodarske zadruge in posojilnice za politiko izrabljali in zlorabljali. To nam dokazujejo slučajni prvaških posojilnic v Sočanju in Celju, nadalje bankerot „Agro-Merkurja“ v Celju in naravnost zločinu podobna nemarnost, ki se je ravnokar pojavila v „Zvezi slovenskih zadrug“ in s katero se zdaj državni pravdniki peča. „Narodna stranka“ bode poginila, zapustila pa bode bankerotne in izrpane gospodarske organizacije.

In klerikalci? Na Štajerskem napredujejo vsled nezmožnosti in nedoselednosti „narodne stranke“. Na Koroskem pa jim sta monsignore Weiss in monsignore Kayser grob skopala.

Mi okoli „Stajerca“ pa napredujemo lepo, da je veselje. Naš list postaja vedno večji in boljši. Naše pristaje ne zvaži nikdo v nasprotni tabor.

Mi „Stajercijanci“ gremo naprej!

Politični pregled.

Državni proračun za 1911 izkazuje skupne potrebnine v znesku 2 818,196.736 K. Pokritje je za 311.036 K večje, tako da ostane ta svota kot preostanek. Ta preostanek dosegel je finančni minister na ta način, da je višje dohodke iz davkov vpisal in je potrebne izdatke skrajšal. Tako se je vpisalo dohodke iz neposrednih davkov za 19%, milijona višje i. s. so realni davki za 4-13 milijone višji, osebni davki za 15-2 milijonov. Osebni dohodninski davek se je za več kot 11 milijonov zvišal, colninske dohodke za 10 milijonov, davek na sladkor za 8 milijonov, dohodki iz tobaka za 19 milijonov itd. Na drugi strani pa se bode preziralo ljudske želje in ljudske potrebnine. Na ta način seveda ni težko na papirju proračun s preostankom spisati!

Proti pomanjkanju stanovanj, ki trori v mestih najobčatejše pojave splošne draginje, sprejela je državna zbornica vendar precej koristni sklep. Vlada dovoli glasom tega sklepa 25 milijonov kot garancijski sklad. S tem skladom se vsa vzi kredit za zgradbo stanovalnih hiš, potom katerih bi se omejilo pomanjkanje stanovanj. Teh 25 milijonov daje 200 milijonov drugih hipotek. In s tako svoto bi bilo 250 milijonov prvih hipotek mogočih. S tem je storjen mali a vevlašni korak v gospodarskem delu. Upajmo, da bode dosejal brezplodna državna zbornica v tem zmislu naprej delala.

Proti draginji sprejela je državna zbornica celo vrsto resolucij, v katerih se je vse mogoče in nemogoče stvari zahtevalo. Ko bi hotela vlada vsem tem zahtevam ugoditi, morala bi imeti milijarde denarja na razpolago. Poslanci to čisto dobro vedo. Predlagali so te resolucije tudi večinoma le zato, da se zamorejo potem pri svojih volilnih pobahati, češ kako „delujejo“ in „skrbijo“ za ljudstvo. Gotovim poslancom ni nič zato, da bi kaj dosegli; gré se jim le zato, da bi kaj — govorili!

Dr. Šušteršič-Zindra na rakovi poti. Sama ob sebi sicer mala skupina slovenskih klerikalnih poslancev, ki se pustijo od Zindre voditi, ni imela nikdar posebnega vpliva. Važnejša je postala le zaradi tega, ker se ji je pridružil češka stranka. Ali zdaj prihajajo tudi Čehi polagoma do spoznanja, da z brezmišelnim panslavistično politiko ničesar doseči ne morejo. Te dni je volila češka zveza svojega načelnika. Medtem ko je bil doselej njen načelnik znani ruski romar dr. Kramar, ga niso zdaj več volili, marveč so napravili politično zmernejšega dr. Fiedlerja za načelnika. Dr. Kramar je torej odstavljen in tako rekoč politično mrtev. Z njim je pade! najhujši pomagač dr. Šušteršičove politike. Resna volja do gospodarskega dela bode polagoma vendar vse kričače v državni zbornici premagala.

Klerikalno gospodarstvo. V nižjeavstrijskem deželnem zboru imajo klerikalci večino. Dežela potreboje denarja, da uredi učiteljske plače. Klerikalci so hoteli najprve davek na pivo za celo deželo vpeljati. Ali Dunajčanje so se proti temu odločno branili. Klerikalci pa so nekaj „pametnega“ izmislili: vpeljali so naureč davek na pivo le za deželo, za mesto pa ne. Kmetje

Pri hladnejšem vremenu se priporoča Strachill'ova grenčica iz zelenjave vzeti. Ista segreje prijetno truplo in prepreči prehlajenje.

morajo ta davek plačati, meščani pa se jim smejijo! Tako gospodari črna gospoda, ki ima vedno polno ljubezni do kmeta na jeziku...

Ne nabirajte zakladov... „Kronstädter Ztd.“ vpraša, kdo ima na Ogrskem največ zemljiške posesti in pride do sledečih števil: Nadškof v Granu ima 95.983 oralov zemlje, Erlauski nadškof 42.397 oralov, Kalocsaski nadškof 87.453, Neusolski nadškof 28.824, Casanadski nadškof 12.293, Raabski nadškof 18.877, Kašavski nadškof 9.037 oralov, nadajše škof v Grosswardenu 187.393 oralov, škof v Neutri 16.709, škof v Fünfkirchenu 26.550, škof v Rosenau 7.178, škof v Szatmarju 30.032, škof v Stuhlweissenburgu 7.656, škof v Jipsu 26.323, škof v Steinamangerju 7.414, škof v Waizu 27.582, škof v Vessprimu 65.618 in Siebenbürski škof 11.827 oralov zemlje. Skupaj imajo duhovniki na Ogrskem 2.232.574 oralov zemlje. In Kristus ni imel niti prostora, na katerem bi spočil trudno svojo glavo...

Učiteljski štrajk se pripravlja na Rumunskem. Vlada je namreč učiteljsko društvo razpustila. To je učitelje tako razburilo, da hočejo s štrajkom prijeti, ako bi se njih prižobi ne ugodilo.

Mir v Mehiki. Tedne trajajoči krvavi boji v Mehiki so končani in je vlada z najhušjo strogostjo vse ustaše premagala.

Varujte živali!

Zima je prišla in trpljenje vboje živali je zopet veliko. Kdor ima človeško srce v prsah, skušal bode nemi živali trpljenje olajšati. Ne pustite konj predloži na cesti stati, pazite da je v hlevu vse v redu, ne pozabite doznačnega psa in ne dajte mu plemzle vode, krmite tudi nežno ptico, ki trpi: zdaj pomanjkanje.

Kmetu v predvarek.

(Izvirni dopis).

Pisec teh vrstic imel je priložnost, v svojem nad 20 let trajajočem službovanju pri kreditnih zavodih, da je mnogo opazoval, kdo in kako denar pridobiva, v katerih razmerah in pod katerimi pogoji se denar izposojuje itd.

Nanec teh vrstic ni, popisati na široko pota kredita. Dati hočem le par kratkih nasvetov, katere naj bi se vpoštevalo.

Slabz vinska trgavec (ki je deloma popolnoma izostala) na spodnjem Štajerskem in slaba poljaka žetev, nadalje pomanjkanje delavcev in poslov, sploh naraščajoča draginja vseh rabnih in življenjskih sredstev, — vse to je povzročilo pri nas veliko bedo in revščino. Vbogi kmet nima pravnice, kar bi zamogel v denar spraviti. Plačavati pa mora davke in doklade, obresti in življenjske potrebščine.

Razvitek

aviatike.

Naša slika kaže modele raznih letalnih strojev, ki so važni v razviku aviatike (letanja v zraku). V 90. letih bila je ta znanost še v otročjih čevljih. Vsi poskusi so bili brezuspešni. Prvo večje uspehe dosegel je v letih 1894—96 nemški zrakoplovec Lilienthal, ki pa je 1. 1896 smrtno ponesrečil. Njegove poletje je nadaljeval ameriški inženir Chanute. Prekosila sta ga pa brata Wright. Lansko leto se je zgradilo brezštevilo letalnih strojev; omenimo le Bleriot, ki je poletel čez kanal med Francosko in Anglijo, nadalje Henry Farman itd. Nemci imajo inženirja Grabe, Avstriji pa pilota Waschalowski. Tako napreduje aviatika z velikanskimi koraki, čeprav zahteva tudi mnogo smrtnih žtev.

Die Entwicklung der Aviatik.

1. Aérostat dirigé 1783	5. Dandolo's Balloon 1838	10. Österreichischer Luftballon 1859
2. Zepherus 1800	6. L'Éclair 1851	11. Le ballon dirigeable 1860
3. Aérostat dirigé 1820-34	7. Le ballon dirigeable 1865	12. Le ballon dirigeable 1869
4. Le ballon dirigeable 1834-35	8. Le ballon dirigeable 1865	13. Le ballon dirigeable 1869
	9. Le ballon dirigeable 1865	14. Le ballon dirigeable 1869

Zahtevajte
povsod
„Štajerca“.

Kaj je posledica tega obupnega položaja? Posestniki, katerih lastnina je le malo obremenjena, si bodejo pametno morda še pomagali. Tega pa ne morejo gospodarsko slabi, ki so hujše zadolženi: — ti reveži gredo v svojem obupu k „rešiteljni“, ki je pa po navadi le oderuh. Ja, pripetili so se mi v praksi tudi slučajji, da so se tudi kredita vredni moške takim oderuhom zaupali, na mesto da bi šli v pošteni denarni zavod.

Zakaj to? Ker to potem baje nikdo ne izvleče! Pri temu pa taki lahkovernež ne pomisli, da je padel v medvedov brolg in da hiti z velikimi koraki proti svojemu gospodarskemu propadu. Oderuške obresti in razne stvari, ki jih podari takšni kmet oderuhu „za dobroto“, so grozovito veliki, — ali to ne izvleče nikdo!

Kmetje, ne udajte se, držite oči odprte! Zakaj imamo skoraj v vačem mestu in večjem trgu javne šparkase, ki stojijo pod oblastveno kontrolo in ki dajejo prav rade osebni kredit na pošteni način. Obrestna mera pri teh nesebičnih zavodih je vedno razmeroma mala, pogoji za povrnitev posojila so izborni in pri sprejemu posojila ni nobenih stroškov.

Pametni kmet se ne zaupa skritim oderuhom, pa tudi ne takim posojilnicam, ki nimajo oblastvenega nadzorstva, temveč edino le poštenim šparkasam.

Dopisi.

Podvince pri Ptujju. Dober lovec v občini Podvinci, znani veleposestnik Tinček, cenitelj, odbornik klerikalne posojilnice v Ptujju in Bog zna kaj še drugega, da ne pozabim najemnik lova, katerega je istrgal iz pravičnih rok leta 1898 v znesku pri okrajnem glavarstvu za 145 gl. in ker se Tinčeku ni ljubilo lova držati in ne zna zajcov streljati odra lov? Tinček, v tem času predtojinik, je z svojo bistro glavo istuhtal takele: najbolje za mene, pokličem svoje kompaniste skupaj in jim predložim svoje načrt; znate moji ljubi odborniki, jaz Tinček najemnik lova nisem lova dražje prodal, kakor za 110 gl. in 35 gl. pustite meni v prid. Seveda odborniki, kateri niso imeli pojma, kako svita buča je Tinčeka, mu v besedi dovoljijo, ker en dei odbornikov ni znal pisati. Naš Tinček si dovoli v glavni denarni knjigi zabeležiti „leta 1899 prejel za lov 110 gl.“, sedaj pa Tinček ni več smel gl. v knjigi zapisati; leta 1900, si kar dovoli „znesek po 200-20 kron prijel za lovino“; dalje leta 1901, 1902, 1903, znesek po 220 kron. Čudno kaj naš Tinček vsako leto hoče imeti „Schusgeld“, pa nič streljati; mogoče je ta denar potreboval za podplate, katere je raztrgal, ker je agitiral dve leti za občinski stolec, da bi spet dosegel „Schusgeld“, katerega je

sam dosedaj za svoje lastne potrebščine porabil. Tinček, mi tebe vprašamo, „daj odgovor za svoje delovanje na stolcu županstva“. Sili deloval, kakor si prisegel, v prid občine in blagor domovine? Ne!! Ampak za lasten dobiček! Ako treba dobiš čista pojasnila očitno vsemu svetu. Opazovalec.

Polenšak. V prvških listih smo čitali nekake otroče paovke na našega okrajnega načelnika g. Orniga, češ da je naša nova cesta pokvarjena in slaba in bogve kaj še vse! Tisti tepec, ki je te paovke napisal, pač niti ne ve, kaj je cesta in kako se jo dela. Mi le izjavimo, da smo vrlenu načelniku g. Ornigu jako hvaležni, da nam je pomagal. Drugi okrajni bi si čestitali, ako bi imeli takega načelnika. Pri nas sramotijo politični frkolini najboljše moške. Mi smo s čisto jako zadovoljni in kdor jo pozna, nam bode pritrčil! V ostalem pa naj prvški listi pisarajo, kar hočejo, mi jih ne poslušamo! Bog nam sedanjí okrajni zastop z načelnikom Ornigom ohrani!

Prvaško gospodarstvo.

V zadnji številki smo popisali velikanski združni škandal, ki se je pripetil odnomo razkri v Ljubljani. Slovensko-narodna zadruga „Agro-Merkur“, ki se je ustanovila edino iz tega namena, da bi se na ta način zamoglo bojkotirati nemška in napredna podjetja, napovedala je konkurz. Ta konkurz pa je dokaz, na kako brezvestni način skušajo slovenski voditelji lahkoverno ljudstvo v svoje mreže naviti. Voditelj „Agro-Merkurja“, dr. Žerjav, je postal v pravem času bolan in je odpotoval v Egipt. Doma pa poka na vseh straneh... Očitno in brez sramote pripravljajo slovenski voditelji denar slovenskega ljudstva, katerega so izrabili v narodnjaško hujskarijo. Konkurz slovenskega podjetja „Agro-Merkur“ pa sicer pri tej zadevi ni glavna stvar. Izkazalo se je namreč, da je vse slovensko združništvo na psu! Izkazalo se je, da je n. p. „Zveza slovenskih zadrug“, pri kateri je tudi mnogo posojilnic na Štajerskem in Koroskem, naravnost škandalozno zanemarjena, da delajo tukaj slovenski prvaki kakor svinja s čteljo, da meče par slovenskih hujšakcev denar lahkovernega slovenskega ljudstva naravnost skozi okno! Velikanski klerikalni polom na Koroskem, pri katerem se je kmetom več milijonov kron denarja pokradlo, in konkurz „Agro-Merkurja“ z vsemi posledicami sta si ednako vredna!

Prvaški listi seveda molčijo ali pa tajijo. Ali to jim ne pomaga. Prvaška „Zveza slovenskih zadrug“ je hotela konkurz „Agro-Merkurja“ kar na tihem opraviti — oblast je posegla vmes! In oblast je pritisnila tej „Zvezi slovenskih zadrug“ pečat sramote na čelo!

Po našem mnenju sta „Zveza slovenskih zadrug“ in bankerotni „Agro-Merkur“ pravzaprav eno in isto podjetje. Zdjaj pa hoče biti „Zveza“ okrat upnik krediterja! Pametni ljudje bodejo takoj razumeli, koliko je ura bila... Najbolj zanimivo je, kako sodi oblast o knjigovodstvu „Zveze slovenskih zadrug“. Knjigovodstvo je pri denarnemu podjetju glavna stvar. V nekem odloku pa pravi konkurzno sodišče dobesedno tako-le:

... Dne 15. novembra 1910 se je v pogledu v knjige „Zveze slovenskih zadrug“. Pri temu se je približilo, da je v glavni knjigi III „Zveze slovenskih zadrug“ z rdečo tinto 200.352 K vpisanih, potem pa prečrtani in zgoraj številka 195.409 K vpisana. Na strani 103 je številka 698 K s svinčnikom, na strani 104 pa celo osem točk s črno tinto prečrtanih. Nadalje konča konto „Agro-Merkurja“ na strani 103, potem prične pa zopet na strani 104; na strani 105 sploh ni nobene vrnitve; na strani 106 pa nobenega prenosa.

Takšnje niso knjige kakšnega branjevca, ki je 3 leta v prvi razred ljudsko šole hodil, — ne, takšne so knjige enega največjih denarnih podjetij slovenskih narodnjakov. Po našem mnenju spadajo voditelji „Zveze slovenskih zadrug“ že zaradi tega v kriminal! Sicer pravi ces. kralj, oblast z ozirom na to čedno prvaško-narodno knjigovodstvo še sledeče:

obz
Zb
Eln
in
okr

„Iz tajne knjige, o kateri niti predsednik zadruga ničesar vedel ni, se je dognalo, da so vknjižbe v znesku 100.000 K pretrgane in se nadajujejo na straneh 153, 35 do 45 itd ter končajo na strani 53. Polem se te vknjižbe nadajujejo na letakih (lose Blätter), na papirju, ki je iz druge knjige iztrgan. V dotični knjigi, na katere se je pole izrgalo, prilepilo se je druge pole papirja. In tudi na teh polah je sedem točk prečrtanih.“ itd. itd.

Tako delajo slovenski prvaki s svojimi trgovskimi knjigami! Tako se dela v tistih denarnih zavodih slovenskih narodnjakov, ki nimajo oblastnega nadzorstva.

Naravnost sramotne razmere je še omenjeni odkol čes. kr. oblasti razkril. „Zveza slovenskih zadrug“ niti dokazati ne more, da ji je bankrotni „Agro-Merkur“ kaj dolžen. Na vse mogoče načine se je „manipuliralo“, tako da se le čudimo, da tega doslej nikoli odkri ni! Ne vemo, kako boče ta za vse slovensko združništvo velevažna in grozovito sramotna zadeva končala. Na vsak način pa bodoče še večji škandali na dan prišli!

Doživeli smo gorostasne polome slovenskih „konzumov“. In rekli smo, da je teh polomov dvoje krivo: prvi pomanjkanje potrebe teh „konzumov“, drugi pa brezvestnost in nezmožnost njih voditeljev. V par letih so slovenski prvaki na žalost s „konzumi“ pozabili. Prišlo pa je do poloma na Koroskem, pri katerem so tudi slovenski kmetaki groši udeleženi. Prišlo je do škandalov pri raznih slovenskih posojilnicah (v Šoštanju, Celju, Ormožu itd.). In tako gre naprej... **Kadar imajo slovenski narodnjaki tuji slovenski ljudski denar v rokah, takrat so brezvestni in lahkomišelnici do skrajnosti.** Kdor hoče torej svoj prihranjeni denar na zanesljivi način izgubiti, ta naj ga vloži v — slovenske posojilnice...

Ogenj!!

Pri vsaki hiši je treba užigalic. Kupujte in zahtevajte po vseh trgovinah „Štajerske užigalice“. Glavna zaloga: firma brata Slavitsch v Ptuj.

Bolana kraljica.

Naša slika kaže priljubljeno belgijsko kraljico Elizabeto, ki je prišla po smrti kralja Leopolda na prestol in je šele pred kratkim svoj nasopni obisk pri našem cesarju napravila. Kraljica Elizabeta je namreč težko

Königin Elisabeth v. Belgien

obožala in je celo njeno življenje „bilo“ v nevarnosti. Zdravniki zdaj trdijo, da se ji je na bolje obrnilo. Elizabeta je hčerka bavarskega vojvode Karla Teodor in je danes 35 let stara ter ima 4 otrok. Upati je, da okreva.

Schicht Stearin-sveče LEDA

najfinjša vseh mark! Apartni, elegantni zavoj!

Ne rečejo! Ne kadijo!
Ne dišijo! Ne delajo saj!

Gorijo s svetlim, mirnim plamenom. 872

Novice.

Kje so patrioti? Opetovano že smo dokazali, kako veleizdajalske in protiavtstrijske smeri zastopa slovensko narodno časopisje. Vkljub najočitnejšim dokazilom so prvaki vedno tajili in se delali za izvrstne avstrijske patriote. No, septembra leta 1908 niso tega svojega patriotizma kazali. Takrat so tulili „živio Srbijo“ in sezigali cesarske zastave. Pljuvali so na avstrijske vojake in metali nanje kamenje, tako da so morali ti naposled streljati. Pri temu sta bila dva mlada zapeljana fantiča ustreljena. Nesreča je huda in jo je obžalovati; ali kdo je bil kriv? Ko bi prvaki skoraj celi teden svoje nesramne gonje ne uganjali, bi tudi ne bi prišlo do izgrediv. Smešno pa je, ako se ustreljena dva fanta elavi zdaj za „narodna junaka“, ki sta baje „padla v boju za slovenstvo“. Gola resnica je, da sta bila ustreljena v tisti gneči, ki je na c. kr. vojake kamenje metala. To nima „narodnostjo“ in „slovenstvom“ prav nič opraviti... No, prvaki potrebujejo nekako agitacijsko sredstvo. Zato zdaj že več kot dve leti trobijo pesen o narodnjakem „junaštvu“ ustreljenih mladečev. Namesto da bi se prvaki sramovali, da so fantiče v smrt nabujskali, razširjajo gonjo naprej. Tako so pričeli nabirati denar, da bi ustreljenima postavili spomenik. Tudi slovenski c. kr. državni uradniki so v ta namen denar prispevali in nabirali. No, vlada je bila vendar tako pogumna, da je prepovedala, ta spomenik z izizvalnim napisom postaviti. Na celem svetu bi vsaka vlada ednako nastopala. Kajti to vendar ne gre, da bi se na avstrijskih čeh proslavljajo ljudi, ki so bili od avstrijskih vojakov valed pouličnega upora ustreljeni. To ne gre, da bi se na spomenikih proslavljalo zločin ustaje in veleizdaje! Prvakom pa je ta prepoved zopet dala priložnost za hojskanje. In nakrat je sprožil nekdo v „narodnem“ časopisju modro misel, da naj se dotični spomenik v — Belgradu postavi! Človek se za glavo prime in se vpraša; ako so slovenski narodnjaki že v resnici protiavtstrijskega mišljenja, zakaj so potem še tako grozovito neumni, da svojega veleizdajstva niti skrivati ne znajo?! Vsak otrok vendar ve, da bi bil slovenski spomenik v Belgradu le nekako zbirališče za protiavtstrijske demonstracije. Prvi in zadnji klic pri temu spomeniku bi bil: Proč z Avstrijo! To je gotovo!... Po našem mnenju bi bil skrajni čas, da bi vlada enkrat ljubljanskim arhobilom jerke postrigla. Saj so ti hujskači večidel le poulični postopači, katerih se pošteno ljudstvo itak izogiba. Metljo sem in pomesti smeti!

Vozne olajšave za deleiskajoče delavce. Železnično ministerstvo je sprejelo določila, ki nameravajo delavcem, kateri so po od železnice priznanem deloposredovalnem uradu dobili delo, priznati polovico vozne cene v III. razredu osebnih in mešanih vlakov pri vožnjah v oddaljenosti nad 50 km. Kot javni ali občekoristni deloposredovalni uradi v zmislu navedene tarifne postavke, katerim se priznava pravica izdajati izkaze v zahtevo navedene olajšave, se upoštevajo naslednji: a) Vsi javni, to je od javnopravnih korporacij urejeni in opravljeni deloposredovalni uradi, torej posebno oni, katere vzdržujejo dežela, okraj, občina, trgovska in obrtniška zbornica, obrtna zadruga, obrtnozadruga zveza, rudniška zadruga ali kmetijska zadruga. b) Vsi drugi občekoristni, to je deloposredovalni uradi, kateri ne iščejo zasluzka, posebno deloposredovalni uradi, katere vzdržujejo kmetijska društva, deloposredovalna društva, dobredelna društva, delodajalska in delavska strokovna društva, oni strokovnih društev v kolikor se v večjem obsegu pečajo s posredovanjem dela in tako obenem nastrezajo potrebščini celotne obrtniške panoge. Deloposredovalni uradi, kateri hočejo dobiti od

železnice to priznanje, se imajo tozadevno potom dotičnega deželnega oblastva (rudarskega glavarstva) z opremljeno prošnjo obrniti do ravnateljstva one državne železnice, v koje okoliščine se nahaja sedež dotičnega posredovalnega urada.

Mohorjeva družba je neka tercijska organizacija, ki so jo politični duhovniki v ta namen ustanovili, da bi slovensko ljudstvo še bolj ponemumili. In z znanim klerikalnim nasiljem so dobili 85.789 oseb in so vzeli tej množici v preteklem letu čez 219.000 iz žepa. Za svoj krvavo zasluženi denar pa dobijo obžalovanja vredni Mahorjani nekaj starih molitvenikov, jokavih povesti in koledar. Zanimivo je, da se dela Mohorjeva družba vedno za nepolitično. V resnici pa je zlasti v zadnjem času pričela širiti znano panslavistično gonjo. Značilno je n. p. da prinaša v sedanjem svojem koledarju sliko župana Miklavčiča na Blatu. Ta zasloveli „junak“ napravil je namreč na celovškem kolodvoru nesramne škandale, zalaz so ga policaji vtaknili pod ključ. In zdaj ga imajo Mahorjani za nekakega svetnika! Tudi slika pokojnega pesnika in kaplana dr. Medveda prinašajo. V življenju so pa duhovniški „sobrat“ tega moža napadali in blatili, kakor pesnika Gregorčiča. V vsakem članku Mohorjevega koledarja diha strupeno sovražstvo proti Nemcem. Čudno je vsled tega, da je pokrovitelj Mohorjeve družbe nemški knezoškof dr. Kahn! Zakaj ni ljubljanski knezoškof dr. Jeglič kot rojen Slovenec pokrovitelj? Pač zato, da se tudi nemške duhovnike prisili v agitacijo za „Mohorjevo družbo“!... Pravi izraz politične nestrpnosti duhovščine je ta pobožna „Mohorjeva družba“. V odboru sedijo sledeči duhovniki: šk. kancelar Vidovič, katehet Hutter, monsignore Podgorc, prof. Apih, prefekt dr. Cukala, kaplan dr. Ehrlich, profesor dr. Sket, spovednik uršulink Zeichen in — znanj hujskač advokat dr. Brejc. Takšna je torej ta „pobožna“ in „nepolitična“ „Mohorjeva družba“. In revno slovensko ljudstvo ji znosi vsako leto skoraj ¼ milijona kron skrupaj...

Dobre srce pa imajo slovensko-narodni voditelji, — to ve danes že vsak abecedar. Koliko kmetov je že obogatelo iz smih denarjev, ki so jih porazdelili slovenski voditelji!... Zadnjič je bilo v „Slovenskem narodu“ čitati, da je bivši ljubljanski župan Ivan Hribar „v narodne namene“ 500 kron daroval. Vsi listi so bili polni same hvale in nekateri slovenski narodnjaki so imeli tudi polne hlače od semega navdušenja. Ali zdaj se je izvedelo, da se je dotičnih 500 K porabilo za tiskovne troške neke knjižice, ki se je tiskala v nemškem jeziku, da bi od cesarja nepotrjenega Hribarja v javnosti oprala. Tako izgleda velikodušnost slovenskih voditeljev. Vkljub svoji narodni zagriženosti izdajajo nemške knjižice. In Ivan Hribar plačuje te knjižice, ker kujejo NJEGA v deveta nebesa.

Iz Spodnje-Stajerskega.

„Grešnik, trdi grešnik si, ljubi Štajerc“, — tako je rekel zadnji naš prijatelj Tebničmar; potem je zalaputnil vrata in se vadel na uredniški koš. Vzel je kos cigare in pihnil dim pod nos našega ponižnega urednika, ki še ni nobene vodice skali. — „Veš kaj, Tebničmar“, je rekel urednik, „jaz imam mnogo dela; kaj ko bi me zdaj pri miru pustil in bi se zvečer sešla?“ — „Dobro“, pravi Tebničmar; „kje pa? Jaz zahajam le v narodnih oštarijah. Ali greva k Slavinecu?“ — „Ne, ta je tudi agent in preje, ko bi mislil, bi te zavaroval. Potem bi bil zavarovan in bi moral plačati. Kajti „früh-runga“ je vrag!“ — „Pa vino ima dobro; nekateri pravijo, da ni nič vode zraven. Bog že ve!“ Odkar Nemci več k Slavinecu ne hodijo, ima vino vse drugačno farbo. Drava ni daleč, ali Slavinec pravi, da Drava v njegovo klet ne pride.“ — „Ti znaš lepo peti, ali k Slavinecu ne grem. On pije več kot njegovi gosti.“ — Tebničmar se je malo zamislil; potem pa je rekel: „Pa pojdiva k Mahoriču!“ — Naš urednik je vstal in rekel: „Veš kaj, Tebničmar, Mahorič je fejt dečko in poleg tega je oženjen in poleg tega nosi njegova žena hlače in poleg tega ima Mahorič to napako, da ne sliši in ne vidi nič. Ako hazardirajo pri eni mizi, potem sedi Mahorič pri drugi mizi in ne vidi nič. Možu bomo špeglje kupili, da opazi špilavce. Niti toliko ne vidi, da bi krčmarske postave poznal.“

Bučno olje prodaja in ne vidi nič. Kadar ndari žniidar Vesjak koga okoli ušes, takrat je Mahorici tudi gluh. Kajti Vesjak je general „krigerjev“; zato zna tako lepa nemška pisma pisati, da cloveku mrena v ušesih počti, ako jih čuje. Kakšne bi bile blače, ako bi napravil Vesjak toliko napačnih štihov, kakor napravi v svojih nemških pismih „felerjev“? Kdor ima šivanjko v roki, naj pusti pero pri miru! Torej, ljubi Tebničmar, k Mahorici ne grem, ker ne znam kvartati. — „Pa pojediva k Brenčiču“ je rekel Tebničmar in se popraskal za ušesmi. Ali naš urednik tudi ta predlog ni sprejel. Rekel je, da šolmaštri še nikdar niso bili dobri krčmarji. Tako sta se prepirala nekaj časa. Naposled je postal Tebničmar jezen in je zavpil: „Veš kaj, „Štajerc“, ti si res grešnik! Ali ne veš, da vsi ti ostarjasi samo za narodno stvar delajo? Ako si pri temu tudi svoje žepce napolnijo, niso tega sami krivi! Žepce si ne morejo zašiti . . . Sicer pa ti povem, da je tvojih grehov preveč! Nakrat pridejo ptujake tercijalke čez te in potem gorje ti, gorje! Jungfrava Vigec se bode nad tabo maščevala! In jungfrava premagajo le kaplani . . . Ljubi „Štajerc“, potrosi si pepela na glavo in poboljšej se! Kajti zdaj imaš same sovražnike v Ptuj. Vavpotič daje tebi krivdo, da so mu lepi testament vzeli! Jager pravi, da si ga ti izdal, ko je zjutraj zaljubljen kot maček iz Hajdine prihajal. Frajla Vigec zaradi tebe noče več v „Narodnem domu“ nagovore držati. Žniidar Vesjak se pridruša in pravi, da ne bode nikdar več nemških pisem pisal. Mahorici pusti v svoji gostilni edino „domino“ za orehe igrati. Dr. Brumen ne piše več „popravor“ po § 19 in je stori! objlubo, da „Štajerca“ več ne toži. Senčar je sezgal fotografijo, ki ga je kazala kot nezakonskega turnerja. Dr. Jurtela ne mara za brinjevi duh in se izogiba Ploja. Posojilnični šribar Babič ne prisega več iz dr. Fermerce moli vsak večer roženkranc. Polbovke doslej niti Toplakove frajle ne nosijo in ptujski „bokoli“ lovijo poljake miše ob Grajeni. Narodni trgovci prometajo prah od svojega blaga in „Morenbirt“ jemlje še vedno „tringelit“ od kmetov. „Narodni dom“ pa še vedno nima gostilniške koncesije . . . Vsega tega, ljubi „Štajerc“, si ti k iv. Ti si grešnik, grešnik si, grešnik ostaneš; zato grem, pa adijo!“ — In naš Tebničmar jo je odkuril. Na časti pa je zaživljal lepo pesen „Naprej zastava Slave“.

Naš ljubi dr. Brumen v Ptuj je pozabil, kje mu glava stoji. Ne, pravzaprav je zadnjič enkrat — glavo doma pozabil. V nekem slučaju je namreč dvakratni ekspanzar zaračunal. To je ravno tako, kakor da bi prišel clovek v gostilno in moral tam cebo enkrat natacarici, drugič pa krčmarju plačati. Takšnemu krčmarju bi budobni jeziki rekli, da je švindler. Dr. Tone Brumen pa ima svojo bišo z nemskim napisom in ni švindler. Samo glavo je doma pozabil, ko je dvakrat ekspanzar zaračunal. Tista oseba, kateri je dr. Brumen dvakrat računal, pa je imela glavo priraščeno. Zato je šla k nemškemu advokatu dr. Plachki in je Brumena tožila, češ da on kot veliki Slovenec tudi Slovencev ne sme dvakrat računati. Namesto da bi pa dr. Brumen domo tekel po pozabljeni glavi, prišel je brez glave k sodnji. Sodnik ga je začudeno pogledal in si mislil: kam bode pa Brumen špogle dal, ko nima glave? In obosodil je dr. Brumena, da mora drugi ekspanzar nazaj povrniti in troške plačati. Pravijo, da je Brumenu potem žena glavo umila. Ali drugo jutro zopet glave ni mogel najdeti. In šel je zopet brez glave v kanclijo ter spisal rekurz proti prvi sodbi. Mariborski sodniki so majali z glavami in si mislili: Brumen ima glavo za odšraufati. T. ni dobro . . . In obosodili so ga v drugič! Ali bo kaj pomagalo? Ne bo! Dr. Brumen hodi še vedno brez glave po Ptuj . . .

Slovenski državni poslanci so že zopet pokazali, koliko srca imajo za našo ljudstvo in za gospodarske interese štajerske domovine. Pri obravnavi vprašanja dragojne so namreč socialni demokrati skupno s Poljaki stavili resolucijo; v tej zahtevajo, da naj vlada takoj prične z gradbo vodnih cest v Galiciji. Te „vodne ceste“ bi kostale neštete milijone in od njih bi ne imel nikdo haska. Na vseh krajih in koncih države vlada revščina, nekateri poslanci pa hočejo na željo pokršne poljake zlahke milijone denarja proč vreči. Zanimivo pri temu je, da s o t u d i

slovenski poslanci za te blazne „vodne ceste“ glasovali. S tem so ti slovensko-pravski poslanci izdali gospodarske interese štajerske domovine. In to je treba zapomniti! Vseslovenska zagriženost goni slovenske poslance v največje neumnosti. Ako bi jim to Cehi komandirali, predlagali bi slovenski poslanci, da naj se kupi vriv, na katero bi se vse slovensko ljudstvo obesilo . . .

Bedasto je tudi klerikalno slovensko časopisje v Mariboru, katerega pišejo duševni „gimperli“, ki so prišli v žurnalistiko, kakor Pilat v evangliju. Seveda se to farško časopisje svoje neumnosti niti ne zaveda. Zato ponavlja vedno ene in iste povske in laži. Seveda je vseh dogodkov na Božjem svetu edino „Štajerc“ kriv. In naj se zgodi karkoli bodi, vse je „Štajerc“ kriv. Morda je naš list tudi ljubezenskih razmer raznih ptujskih celibaterjev kriv. Seveda! Gotovo je „Štajerc“ „zapeljal“ te črne gospode v „greh nečistosti“ . . . Ravno tako neumna je trditve klerikalnih listov, da so naši pristasi sami „šnoparji“. Mi to-le povemo: tisti ljudje, ki največ po cerkvah lažijo, so tudi najboljši gosti raznih prodajalen žganja. Le poglejte v nedeljo, kakar je maša v minoritski cerkvi končana, kako hiti množica iz cerkve v žganjarno. Pobožnost in šnops sta dva pojma, ki sta precej sorodna . . . V zadnjem času pričeli so klerikalni listi zopet z versko gonjo proti „Štajercu“. V Ptujju je namreč precej protestantov in ti so zdaj sklenili, da si bodejo v gotovem času svojo cerkev zidali. Te pravice jim seveda nikdo vzeti ne more, kajti na Avstrijskem imajo vse veroizpovedbe ednako pravico in časi so že davno minuli, ko se je „krivoverce“ žive sezigalo. Naše mnenje je sicer, da bi bilo tudi na Štajerskem tisočkrat manj protestantov, ako bi se katoliški duhovniki bolj za vero in manj za politiko brigali. Kajti vsi, ki so stopili iz katoliške v evangelično cerkev, stori! so to zaradi politične gonje naših duhovnikov. Ali pustimo to, kajti „Štajerc“ se ni nikdo za protestante brigal, kakor sploh ni vlačil verska vprašanja v politično borbo. Zdaj pa pridejo nakrat klerikalni „gimperli“ in kričijo: Kaj pa pravi „Štajerc“ k protestantovski cerkvi in kaj njegovi „krušni očetje“? Nas ta cela stvar prvo: nič ne briga! Zaradi nas si lahko ndi Turki svoje mošeje in judi svoj tempelj zgradijo. „Štajerc“ torej k temu prav nič ne pravi, ker ni zato tukaj, da bi drugovernikom v verskih stvareh predpisal delal. In „Štajerčevi krušni očetje“ tudi ne. Kajti v „Štajerčevem“ odboru, uredništvu in upravništvu ni niti enega samega protestanta, marveč so sami katoliki. In ti „krušni očetje“ so za katoliško cerkev že več darovali, nego vsi politični duhovniki na spodnjem Štajerskem skupaj. Edino naš župan Ornič je že več denarja za cerkve dal, nego slovenski duhovniki v Ptujju, ki znajo le plovati in od starih žezak testamente izsiljevati. Toliko v odgovor! Sicer pa svarimo še enkrat pobožne ptujake dopisane klerikalnih listov, naj nas nikar ne izivajo. Tudi naša potrpežljivost ima svoje meje in ako uveljavimo geslo „klin s klinom“, potem bodejo gotovi črni gospodje skakali, kakor da bi jim za hrbtom gorelo. Kajti mi vemo mnogo, mnogo, in vsak dan izvemo kaj novega . . .

Kako slovenske posejilnice kmetske odirajo, to je splošno znano. Te posejilnice, ki so brez oblastnega nadzorstva, se večinoma izrablja v politične nazmene. Vložniki so torej le „molzna krava“ za slovensko politiko. Zato ni čuda, da se godijo take stvari, kakor jih je pokazal grozno brezvestni polom na Koroskem. Ali tudi proti posameznikom so slovenske posejilnice brezsrčne in brezvestne. Evo en slučaj: Neki posestnik iz Faučberga v okraju Kosje dobil je dne 23. aprila 1910 od „Hranilnice in posojilnice“ v Kozjem 1000 K posojila. To posojilo se je na njegovem posestvu pravilno vknjižilo. Stroški za vknjiženje so najmanje 80 K znašali. Ko se je posojilo izplačalo, zaračunala je posojilnica takoj obresti do 1. junija 1910, ker se morajo obresti naprej plačati. Dotični posestnik bi moral torej nadaljne obresti zopet dne 1. julija plačati. Mož je par dni zamudil in je pač mislil, da mu slovenska posojilnica ne bode tako vrat zavila. Ali zmotil se je. Kajti ta clovekoljubna slovenska posojilnica je

kmeta že dne 5. julija tožila. Štiri dni po roku, ki je določen za plačilo obresti in 2 meseca po izplačilu posojila je bil kmet že tožen. Posojilnica ga je tudi tožila za 4 dnevne obresti po 6%. V tej tožbi je nastalo stroškov za 374 kron. Tako delajo slovenske posojilnice s slovenskimi kmeti! **Dotični kmet je imel za 2 meseca 1000 kron izposojenih in je moral zato najmanje 450 kron, torej blizu 50%, plačati.** In zdaj vprašamo vse pošteno misleče ljudi: Ali ni to naravnost nesramno odiranje slovenskih kmetov? Ali ni to oderuštvo najhujše vrste, čeprav žalibog naša postava takih oderuhov ne meče v ječo? Ali so vboji slovenski kmetje res samo zato na svetu, da jih slovenski narodnjaki najprej v „narodne“ posojilnice hujskajo, potem pa jim kožo čez ušesa potegnajo? . . . Vboji kmetje, predramite se in držite se tudi vi gesla: Svoji k svojim!

V Črešnjevcu pri Slov. Bistrici pride namesto zaprtega Sušnika doceadnji krpljan Alojz Zamuda iz sv. Petra pri zgornji Radgoni. Upamo, da bode nesrečno farno, v kateri je napravil krivopisniški Sušnik toliko pohujšanja, v pravi tir spravil. V ta namen je seveda neobhodno potrebno, da opusti vsako politiko. Potem bode gotovo a poštenimi farazni v miru živel.

Slovenski učitelji imajo za politiko jako veliko časa, za vzgogo otrok pa jako malo. Te dni enkrat prišel je neki fant iz 6. razreda ljudske šole v Hajdini k nekemu trgovcu v Ptaj ter zahteval gurati za „fračo“. Trgovca ga je vprašal, kaj bode s „fračo“ streljal. Deček je odgovoril, da ptico. Nato ga je trgovec podučil, da je ptica koristna in da je največja surovost, ako se jo pobija. In fant je šel, brez da bi dobil gumi. Pomisliti se zmore, da je fant iz 6. razreda. V nemških šolah se že v 1. razredu, ja celo v otroškem vrstcu deca podučuje o koristi ptice in o varstvu živali. Slovenski učitelji pa smatrajo to menda za postnansko stvar in učijo deci raje politično hajkanje.

Lepi klerikalni kratci iz šentlenartarskega okraja v slov. goricah so atali 25. novembra pred okrajno sodnjo v Mariboru. Toženi so bili zaradi zločina proti naravi, ker so med seboj najgorostanejše svinjarije ugajali. Toženci so: 36 letni hlapec Martin Frass iz sv. Lenarta, 54 letni oženjeni posestnik Ignac Breznik iz Zgornjih Zorjav, 16 letni krojaški učence Valentin Senekovič iz sv. Lenarta, 20 letni čevljarjski učence Franc Rebernik iz sv. Lenarta, 20 letni kovaški učence Anton Bratula iz sv. Lenarta in 16 letni vničarski sin Augustin Kraner iz Partina. Stvar je sledeča: Dne 15. septembra 1910 naznanil je 12 letni mežnarjev sin Feliks Frass, da ga je hlapec Martin Frass na zgoraj omejeni način zlorabljal. Sodnija je napravila poizvedbe in dognala resničnost teh trditve. Obenem se je dognalo, da je Martin Frass še celo vrsto večinoma mladih oseb na ta grdi način zlorabljal. Poleg imenovanih obtožencev je ta stari grešnik omadečeval še 12 letnega Alojza Šuman, 8 letnega Franca Kaupler, 13 letnega Jožefa Frass, 18 letnega Konrada Zorec, 13 letnega Jožefa Šemandl, 20 letnega Johana Deutschman, 14 letnega Jožefa Spengler, 14 letnega Alojza Zorec in 16 letnega Antona Stancer. Martin Frass je trdil, da ga je k tem svinjarijam posestnik Breznik zapeljal. Sodba se glasi: Martin Frass 18 mesecev težke ječe, Kraner 4, Breznik 3, Rebernik in Senekovič vsak 2 meseca težke ječe; Bratula je bil oproščen. — Ta tožba je napravila v šentlenartarskem okraju mnogo razburjenja. Glavni krivec Breznik je namreč razgovoriti tercijal in priganjač slovensko-klerikalne politike. Takšni so ti pobožni gospodje, ki jih stavlja „Sl. Gospodar“ kmetom v vzgled!

Pri streljanju z mežnarji v Bzenu pri Mariboru je bil delavec Karl Raunjak težko na očesu ranjen.

Mnogo tatov, večinoma hrvatskih, so stražniki in orožniki na Katarininem sejmu v Ptujju prijeli in v luknjo vtaknili.

Avstrijski Bog. V Starivasi pri Slov. Gradcu sta hotela dva sodnjaka slugi rubiti. Kot nesilnež znani posestnik Jos. Konker pa je prijel križ in ga vrgel proti njima. Pri temu je zavpil: „Pr. . . . avstrijski Bog, ali ni nobene pravice več!“ Moža so sodnji naznanili.

Požar. Pogorela je hiša posestnika Jožefa

Hrepnirk v sv. Trojici pri Slatini. Škode je za 800 K. Baje je nekdo nalašč zažgal.

Trojčke je dobila vinarčarka Marija Mert iz okolice Cirkšaka. Otroci — dve deklici in en deček — kakor mati so razmeroma zdravi.

Ukradel je nekdo inženirju Fr. Eckel v Ptuj 170 K vredni plašč.

V pijanosti padel je pri Ptuj vinarčar Janez Gesler v Grajeno in bi getovo utonil, ko bi ga neki kmetič ne rešil. Bil je že brez zavesti.

Pred mariborsko poroto se je imel 18 letni vinarčarski sin Alojz Kežman iz Weigelsberga zagovarjati. Fant je spolno pokvarjen in je neko dekle zlorabil. Obsojen je bil na 15 mesecev ječe. — 19 letni sodarski učenec Jože Polajcer iz Novevasi pri Ptuj je 76 letnega hlapiča Antona Vidovič v spanju napadel, ga težko ranil in mu 2 kroni cropal. Nasilnež je bil obsojen na 4 leta težke ječe. — Hlapec Jože Jakolič je peka Franca Horvatek s koso tako hudo udaril, da je ta takoj umrl. Ubijalec je bil na 3 leta težke ječe obsojen.

Na smrt obsojena sta bila pred mariborskimi porotniki Šori in Kranjc iz sv. Lovrenca slov. gor., ki sta umorila na sečelovski način kočarja Johana Krepša. Poročali smo svoj čas nastanko o tej stvari. Ljudstvo je bilo splošno mnenja, da preje ne bode miru, dokler ne bode par nasilnežev obesenih. Vsa fara se je širila in Kranjca bala, ki sta vedno oborožena okoli hodila. Zdaj so ju porotniki na smrt obsodili.

Iz Koroškega.

Napredna zmaga. Iz Sitaravasi se nam piše: Zopet lahko nazovemo lupo napredno zmago. Dan 19. novembra vršila se je namreč v Miklauschofu volitev v odbor občine Sitaravas. V III. razredu so dobili naprednjaki 145 glasov, črni bratci pa le 71 glasov. Klerikalci torej v tem razredu niti polovico glasov nimajo. To je za črnuhe pač velika sramota. Ljudstvo pač ne mara za pogubosno kranjsko-prvaško politiko. Največ klerikalnih volilcev je v II. razredu. Vkljub temu so le z enim glasom nad naprednimi kandidati zmagali. Klerikalci so dobili v tem razredu namreč 22, naprednjaki pa 21 glasov. Eden naprednih volilcev imel je žalbno kandidata III. razreda napisane. Ako bi se ta napeka ne bi zgodila, imeli bi obe stranki enako glasov in oddločite bi srečka. I. volilni razred ima 18 volilcev; od teh je oddalo 17 avoje glasove za napredne kandidate. Fajmošter Weiss v tem razredu niti voliti ni prišel. Novi občinski odbor obstoji torej iz 12 naprednjakov, 1 naprednega civilista in 6 klerikalcev. S tem je torej naša zmaga popolna in izvolitev gosp. Fr. Seifritza za župana je zagotovljena. Vsa „politika“ fajmoštra Weiss (to pa ni tisti monsignore Weiss, ki je baje 1/2 milijona kmetakega denarja ukradel in jo v Ameriko popihal ter tam molil za vložnike črnih posejilnic!) je torej propadla. Klerikalcev je v občini vedno manj. Fajmošter Weiss je sicer pred volitvijo aposteljna Grafenauerja poklical, da je ta ljudi hujskal; pa tudi Grafenauerjevo orgljanje ni klerikalcem pomagalo. Weiss je porabil za agitacijo znano firmo Rutar, Habner in sin iz sosedne občine in tako je še tistih par duševno vbožnih volilcev skupaj držal, ki se še niso predramili. Baje je prečul fajmošter Weiss mnogo noči brez spanja. Bal se je, da ga volilci z njegovimi pristaši popolnoma iz občinskega odbora vržejo. Kakor se vidi, bi se mu to tudi kmalu zgodilo. Prihodnjik pa bode občinski odbor v Sitaravasi gotovo popolnoma napreden. . . . Klerikalni, od prvaških hujskačev zapeljani volilci se sedaj za nos prijemljejo in na tihem proklinjajo. Mislili so pač, da bodo pri volitvi zmagali in da bode potem občina prevzela tisto razbito, veliko previsoko plačano kajžo z gostilno. Pa ne bode nič! Zdaj bodo klerikalni voditelji pričeli svoje ovce striči in jim jemat trdo prihranjeno groše. Proti neumnosti pač ne pomaga nič! Klerikalci, le plačujte, in zahvalite se pri prvaških hujskačih, ki so vas na led spravili. . . . Občini Sitaravas pa čestitamo nad levim uspehom! Le tako naprej!

Dr. Kahn, prejšnji krški nadškof, pokrovitelj „Mohorjeve družbe“ in sokrivec pri klerikalnemu pomolu, je kriv dejstva, da je koroško duhovništvo vsled same politike naravnost

podivjalo. Ali dr. Kahn je imel tudi razne umazane denarne stvari na vesti in listi poročajo, da bode ta zadeva v državnem zboru prišla na razgovor. Dr. Kahna bi moral pravzaprav državni pravdnik za ušesa prijeti. Sicer pa so razni drugi škofji temu gospodu podobni. Tako n. p. ima zadolženi ljubljanski knezoškof tudi precej čudne pojme o tuji lastnini. . . .

Klerikalno društvo sv. Jožefa v Celovcu je grozovito zadolženo in zna tudi tukaj do poloma priti. Kakor znano, je svoj čas tudi propala farška „centralna kasa“, pri kateri je tisočero kmetov svoje krvave denarje izgubilo, temu politikujočemu društvu sv. Jožefa mnogo denarja „posodila“. Zdaj pa se vidi, da je to društvo popolnoma „spufano“. Na poslopu tega društva je intabuliranih 400.000 kron. Res čudno, da se zidovje pod tem bremenom ne podere. K temu dolgovju prišlo je pa zdaj še 80.000 kron. Neki liferant papirja v Innsbrucku je pustil namreč to svoto vknjižiti. Bržkone črnuhi niti tega papirja niso plačali, na katerem tiskajo svoje laži in hujskarije!

Mnogo cerkvenega denarja v slovenskih farjah na Koroškem je danes v roki društva sv. Jožefa v Celovcu, ki je grozovito zadolženo. To je pač velika brezvestnost. Kajti cerkveni denarji vendar niso zato tukaj, da bi podpirali zasebna farško-politična podjetja. Ali hočejo slovenski duhovniki itak vedno slovensko ljudstvo še dalje in globlje v blavo potisniti?

Možica na Koroškem. Piše se nam: Dragi mi „Štajerca“! Zelo malo dobiš poročila od nas, ali vendar ker st, kër mi Možičarji tudi ne spimo. Ker so naši črnuhi radovedni, kaj bomo mi v „Štajerca“ pisali, ker je bil J. K. arentiran, pa je že zopet na prostem (ker se mu ni moglo ničesar dokazati), upamo da omenjeni ne bode trpel na ugledu; dotičnik je denar gotovo izgubil, ker ga je že poprej (kakor je slika) večkrat izgubil; jz celo puško, pamet pa že davno. — Črni dopisnu od farškim klobukom trdi, da je tatvina pri nas na dnevnem redu. Kje pa se zgođi več zločinstva kako ravno v klerikalnem brlogu? Prihodnjik vrn jih naštejemo! Kar se tiče shoda in varzestnih odredb, nismo vas še v vaši šnoparskiji nikoli motili, pač pa ste povodom državnozbornskih volitev nas prišli motiti vi! Prišlo bi do tepeža, da se vas ni pravčasno postavilo na prosto. Ti črni Jurji bi tudi že davno zapri tvoj šnoparski brlog, ko bi ne bilo tukaj rudarjev; še tvojeja sina bi bil rad spravil h rudarski zadrugi. Tebi žegnani Francoe pa svetajemo, namesto da po gostilnah ljudi nadleguješ, vzemi rajši v roke zadnji „Mir“ (po domače „Šmir“) in čitaj skrbno uvodni članek, ker dobil si od njega precejšnjo klofuto; piše se, da se v deželi širi pijančevanje! Roke na srce, kdo ga največ izpije v naši fari? Koliko rvedev bi se lahko nasitilo, ko bi imeli samo to, kar ti preveč izpiješ? Tudi tvoji računsi so petkrat večji kakor pripisuje cerkvena postava; govori se, da nisi ostal, kadar se je farjem dna izbijalo. Krščanskega nauka pa še od tebe sploh nismo čuli. Da imaš kakor se govori cerkvene ključee sam, to tudi ni postava ampak naredba, ki je izrasla na trojezn zelniku; piše se tudi, da se širijo slabi časniki, slabe knjigi. Dragi moj! Časi so pa minuli, da bi mi samo to čitali, kar nam ti dovoliš; mi bomo razširili „Štajerca“, dasi ga preganjajo na prižnici, v sprovednici, po gostilnah! Velike se jih je izrazil, da k spovedi več ne grejo, kër se jih najprvo vprašuje, če berejo „Štajerca“ itd. Potrebujemo škofa, moža, ki bi istiral politikujoče duhovnike in izgnal tudi tebe nazaj na Kranjsko, da bi tam uganjal svojo rešetarsko politiko. Nas pa pusti pri miru; tolike za danes, da se vam vaša radovednost izpolni!

Liše pri Prevaljah. Piše se nam: Žena nekega tukajšnjega delavca je potrebovala rodbinski izvleček. Podala se je v farovž in prosila kaplana Štritofa, naj ustreže prošnji. V znani svoji surovosti je naglaš žegnani gosposček prosilko ženako iz farovža ter je rekel: „Rodbinski izvleček napravi naj „Štajerca“! Ženska se je jokala čez to grdo postopanje kaplana Štritofa. Ako kaplanček ne vè, kaj se pravi „rodbinski izvleček“ in kako se mora ista napraviti, prosi naj „Štajerca“; ta bode povedal natančno, kako se izpolnijo rubrike. Prav dobro se vè, kako se obnašajo ti žegnani gospodi proti ljudstvu, kadar

kdo kaj potrebuje iz farovža. Ko človek stopi v farovž, prvi pozdrav ališ od svete kuharice; tisti je že tako lep, da dobi pes hitro; potem še le, ko pride gor v „erste Stock“ in ne drži krone v rokah, „vaja landej“, pobrati se mora, drugače ga ugrizne. Resnično je, da nihče ne dobi še krstnega lista ne, ako ne plača za pisavo eno krono, in prav dobro vemo, da beriči morajo iti od hiše do hiše, da spravijo denar vkup za plačilo krstnih listkov. Ko pa pride kakšna mlada lepa ženska, na tisto pa še „landej ne vaja“.

Haimburg pri Velikovcu. Piše se nam: Pred kratkem vršil se je na tukajšnjem pokopališču prav ganljivi prizor, ki je zlasti zaradi tega javno presenetil, ker sta stala v ospredju tukajšnji fajmošter Ebner in fajmošter Hraba iz Djekš. Povod je dal pogreb fajmoštrove kuharice, ki je v otrošji postelji umrla. Fajmoštra Ebner se smatra splošno za očeta. Valed tega tudi on ni mogel mrliča pokojnice blagosloviti. To je storil fajmošter Hraba iz Djekš, ki ima sestro pokojnice za „kuharico“ in je torej v nekakem sorodstvu z Ebnerjem. Hraba je znani češko-prvaški hujskač in kdor tega političnega petelina pozna, ta bi pač ne veroval, da zna čutiti in da mu usmiljenje ni tuje. Kajti Hraba je zagriženi nasprotnik naprednjakov in njegovo srce je polno sovraštva. Tukaj pa je vendar žalost pokazal in niti nagrobnega govora ni mogel skončati. Kakor čestnje iz Djekše gore debele solze so mu zalile oko in njegovi gromoviti glaseji bil nakrat tih. Nikdar in še pri nobenemu grobu nismo Hrabo jokati videli. Ne vemo, morda je jokal Hraba le „krokodilove“ solze svojemu tovarišu ne ljubo?! Na vsak način bi bilo bolje, ako bi tudi to pot tako mrzel in rešen ostal, kakor pri drugih pogrebi. Omeniti moramo tudi še, da se je izvršila v farovžu pojednj (Totenschmans), pri katerem se je Hraba pač zopet potolažil. Sicer pa moramo javno bratako ljubezen teh dveh fajmoštrov pohvaliti. Kadar je vršila kakšna fajmoštrova kuharica v Djekšah „z Rima“ nazaj, blagosloviti jo je „svak“ fajmošter iz Haimburga. Zdaj pa je zopet fajmošter iz Djekš pokopal našo farovžko kuharico in potolažil „vdovca“. Nas bi vas te zadeve prav nič ne brigali, ali — priporočati moramo Ebnerjc in Hrabi, da naj svoje krščansko ljubezen v bodoče tudi pri pogrebi drugih fadi svetili pustita.

Listi so prinesli te dni vest, da je bil šnoparski monsignore Weiss vjet in sodnjaji oddan. Žalibog, da to ni resnica. Weiss se vedno od nikoder ni. Zdi se nam, da bi oblast veliko hitreje delala, ako bi se šlo za savačnega kmeta. Ali tu se gre za žeganega lumpa. . . .

Zaprli so v Celovcu perico Nežo Kosi, ker je v neki gostilni ukradla 170 K.

500 kran ukradel je neznanec v Trbišni sijakerju Posarniku.

Zaprli so v Pörschachu delavca Jurja Ranneker, ker se je grdo zagrešil nad nekim 11 letnim dekletom.

Obesil se je v Mooswaldu hlapec Johan Šnevar. Dvakrat že si je hotel življenje vzeti. Zdaj tretjič se mu je posrečilo.

Po svetu.

Fača steklost se zdaj v Bernju na grozni način razširja. Mnogo oseb, povz in govode je bilo od steklih povoz ugrizenih.

Dr. Crippen, ki je svojo lupo umoril in v klet pokopal, s zvojo ljubico pa hvelj v Ameriko potegnil, je bil na smrt obsojen in obesen. Do zadnjega trenutka je tajil.

Is Galhoje, kateri se pravi tudi Skandalcija, se poroča, da se je v Stanislavu občinskega svetnika Piskosa zaradi davčnih šlepary na 80.000 K globe obsodilo. — Okrajno bolniško blagajno v Drohobyczu se je zaradi velikih lumpary zapelo.

Gospodarske.

Kako naj se shranijo jabolka? Kdor ima mnogo jabolk, katera bi rad ohranil vsaj do Božiča, a nima primerne srambe za to, naj vzame kak popolnoma suh in sušen sod, kateremu naj izdere eno dno. Na dno sode naj se dene plast drobnega in popolnoma suhega peska (če pesek ni suh, naj se na štedilniku ah pa na savadni krutni peč, kakorina se dobi na tmetih, razliži na tenkem, da se posuši), na to plast peska naj se položi plast jabolk in izpolni vmesne prostore s suhim peskom in na ta način naj se v vlaganju nadaljuje, dokler ni sod poln. Ko se je sod napolnil, naj se dene povrhu plast suhega peska in položi manj pokrov. Sod

z jabolkami se mora seveda shraniti v suhem in zračnem prostoru. Če se vlečijo je zdrava jabolka in se pazi pri vlaganju, da se ne udarijo, se ni bati, da bi začela gniti a tudi ne uvenijo.

Ali se naj sade na stalno mesto cepljenje ali pa divje češnje? Vsakrteri je že lahko opazil, da necepljen češnjevi divjak bujnejši raste in postane krepkejši, kakor pa če je cepljen. Kdor hoče imeti toraj na stalnem mestu v kratkem krepko češnjevo drevo, naj vsadi namesto cepljenega, necepljen divjak in ga šele kasneje, ko se je krepko razvil, precepi.

Ako rastrosiš po travniku lesni pepel, prikaže se vse polno detelje. Ugibal bo morda marskateri, češ, kako je to mogoče, saj vendar sem potrosil le pepel, nisem pa sejal deteljnjega semena. Če natančno preiščeš travno rušo, opaziš na njej skoraj povsod vse polno mladih deteljnih rastlinic, katere so zaostale v razvoju, ker niso našle v zemlji za razvoj potrebnih snovi, kakor kalija, fosforove kisline in včasih tudi apna. Ker pa se nahajajo te snovi v lesnem pepelu, zato se te rastline čvrsto razrastejo, kakor hitro potrosiš travnik s pepelom.

Naš poslanik v Parizu.

Poročali smo, da je pred kratkem umrl avstrijski poslanik grof Klievenhüller. Na njegovo mesto je bil imenovan grof Nikolaj Czesen, katerega kaže naša

Graf Nikolaus Czesen
a neue österreich. Botschafter in Paris

slika. Novi poslanik bil je doslej avstro-ogrski zastopnik na papeževem dvoru; njegova žena je bila preje dvorna dama cesarice Elizabete.

Loterijske številke.

Gradec, dne 26 novembra: 64, 76, 59, 45, 44.
Trst, dne 19 novembra: 11, 30, 68, 44, 26.

Čeje se z veseljem in zanimanjem vesti, da hoče varaginska fabrika Franch v Zagrebu siljati obrat na svojemu krasnem urevanju. Posveščeno so se že pridali. To odgovarja časovnim zahtevam in ljudim razmetam, ker se tudi v časopisu vedno zabava pospeševanje domače industrije. Firma Franch ima fabrike na Avstrijskem, Otrskem, v Švic, Italij, Esmuniji, Švedski Ameriki. Iskalci so splošno kot izobiti priznani.

Ureditev odvajanja je glavni pogoj pri zdravljenju narednosti prebavljiva. Preočna odvajalna sredstva so škodljiva. Raki se valed tega mlo odvajalno sredstvo dr. Rose balzam za želodec iz apoteke B. Fragner, c. in kr. dvorni literant v Pragi. Dobi se v vseh apotekah.

Zaupanje bolnika z staroznanemu sredstvu je potovo večji kakor ono v nova sredstva, ki se jih daj na pihitu in revmatizmu tipični folkokrat pripravda. Ichthomentol apotekerja Eleimana v namobu si je vtetvar, že mnogo let sem najbolje imo, ker je pri mlaki ceni 8 steklenic 6 K nedosežen v svojem zdravilnem vplivu.

Kj. naj kajm dooro uro in zlato blago? Teko je med mnogimi iznati ur, ki vsi svoje izdelke kot najbolje ponujajo, pravega izbati. Priporočamo revnim čitateljem da naj si vpušijo vposati: c. k. svetovno znano in realne firme ur Max H. Inel, Dunaj IV., Margaretenstr. 27/28. Dopisnica z natančnim naslovom na firmo zadostuje.

MAGGI-JEVE
kocke goveje juhe

1 kocka za 1 litra najfiniše goveje juhe

5 h

samo prava z imenom MAGGI in 291

varstveno znamko zvezdo s križcem.

Veliko presenečenje! Nikdar v življenju ta prilžnost! 600 kom. le 3 K 80 h.

1 krasna poln preč anker-ura z verziho, natančna, 3 letna garancija; 1 moderna izidna kravata za gospode; 3 ff. lepni robovi; 1 krasni prstan za gospode z imit. biserom; 1 krasna eleg. garnitura tenakga linča, ki obsega 1 krasni kolje iz orovni. biserov, mod. damski kuf s patent-zaklepom, 1 elegant. damski brizgalnik, 1 par ušesnikov s patent-kaveljrom, 1 krasno tepo toaletno srečno; 1 usnjata denarnica; 1 p. gumb za manšete; 3 gradno duble-zlato s patent-zaklepom; 1 vseleseg album za razglednice, najlepši razgledi sveta; 3 zaklavni predmeti, vsaka veselost za mlado in staro; 1 zelo praktičen vezanek ljub. pesem za gospode in dame, 20 krasnj. predmetov in le čez 500 rabnih predmetov, v holi neubohono potrebnih. Vse skupaj z ura, ki je sama za denar vredna, kotta le 3 K 80. Pošljite po povzetju domajaka oestralna razpošiljalnica

Ch. Jungwirth, Krakova št. 61/41. 1030
NB. Pri naročih dveh paketov se prilži 1 prima angleška trikot. Za kar ne dopade, denar nazaj.

Pritlična hisa

z 2 stanovanjskimi sobami, kuhinjo, kletjo, kovačnico, 2 orala snedje, lep sadonosek in heajde se lajaj prodaj. — Več pove Amalia Kaiserberger, posvet v št. Kunzotti pri Ebenfeldu postja Ptuj. 1029

Ženitna ponudba.

28 letni mož s 450 kron prihranka, beli čtenji gospoici ali vdovo, ki ima dobro idčo gostilno ali kmetijo. Ponudbe na upravitelju „Štajercu“.

Mizarji pozor!

Sub otrohov les je takoj za prodati. — Več pove „Štajercu“.

Zaklane pitane gosi.

Razpošiljam vsak dan sveže zaklane, čedno in sub rupljane pitane gosi najtjeje vrede v poštnih korbah franko a 90 v za funt neto po povzetju. Janob se za svežo pošiljatelj in rovinu postrežbo. B. Kiewitz, Podwaleczijska 2v (Galicija) 1014

Dva pokovska učenca

se takoj sprejmeta pri gosp. Leopold Ceh v Zvezdji Polskavi; učiti se treba 3 leta in dobi tudi obleko. Priidom 6. decembra sam ponje v Wratckovo gostilno v Ptaju. 1034

Vaš poklic

Vas silii, da mnogo sedite
Vi trpite na telesnem zapiranju,

kakor da bi ne bil tako vaten, kakor drugi organi. Ako želodec ne pretavi, je vse truplo za delo nezmožno. Priznano domače sredstvo, ki se napravilo iz izbranih zdravilnih zelenjav, ki pospeši apetit in prebavo ter mlo odvaja, ki znata znane posledice nezmernosti, slabe diete, prehlajenja, sedenja, bolečine v želodcu, napenjanje, preveliko kulinje, krčevite bolečine, je dr. Rose balzam za želodec iz apoteke B. Fragner v Pragi.

Svarilo! Vsi deli embalaže nosijo postavno varstveno znamko.
Glavna zaloga: Apoteka

B. Fragner,
c. in kr. dvorni literant, k. k. črnomu orlov: Praga, Klausestr. 203
kot Neralagasse

Postna razpošiljatelj vsak dan
1 cela steklenica 2 K pol steklenice 1 K.
Po pošti proti naprej-plaćilu K 150 se pošle 1 malo, K 280 1 veliko steklenico, K 470 dve veliki, K 8 — štiri velike steklenice K 22 — pa 14 velikih steklenic franko na vse pošaje Avstro-Ogrske. — Depoti v avstro-ogrskih apotekah 509

„Šparkasa“

restne občine

Brežice

na Savi

obrestuje hranilne vloge že od 1. julija t. l. sem z 4 1/2 % od dneva vloge do dneva dviganja. Nadalje plačuje 1 1/2 % rentni davek, ki odpade od obresti hranilnih vlog, sama iz lastnega. Posojila dovoli na zemljišča in na krajevne ter šolske občine in druge korporacije proti 5 1/2 %, ali pa na menico (Wechsel) proti 6 %.

Pojasnila vsake vrsti daje se med uradnimi urami v pisarni radovoljno in brezplačno.

„V graški ulici tam pri Woggu“
„To vsak človek dobro ve.“
„Dobiš dobro in fino moko“
„Rozine, cukar in kafe.“

Hans Wogg, Celje

graška ulica štev. 4 zraven železne trgovine g. Rakusch-a

Trgovina s špecerij-skim blagom. Na debelo in drobno!

Brzoparilniki za krmo
„ALFA“ so najbolji!
Velika prihranitev na času, na kurivu in najboljša krma to so največje prednosti istega!

Zahtevajte cenike! Dopisuje se slovensko!

Delniška družba
ALFA SEPARATOR Dunaj XII.

„Štajerčevi“

1911 k 1911

temoled

je ravnokar izšel.

Cena temu veliku in krasnemu koledarju je le 60 vinarjev, a poštno pa 70 vinarjev.

Kdor preda 10 koledarjev, dobi enega zaostoj.
Kdor preda 10 koledarjev, dobi enega zaostoj.

Osveženje toka krvi, delovanja živcev, okrepčanje kože proti prehlajenju
se doseže z

Kot vodo za glavo odnosno za zobe in za olesavanje tenta
neobhodno potrebno je

Diana - Franz - žganje

Vaš zdravnik

Vam Diana-Franz žganje rad priporoča zaradi njegovega desinfekcijskega in vendar osvežujočega vpliva, ki prihaja v glavnem od njegovega dodatka — mentola. Temeljna snov Diana-Franz-žganja je najfinjši, dvojno prekuhani vinski destilat.

Zgorajšnja varstvena znamka vas varuje pred ponaredbami. Zahtevajte pri nakupu le pristno Diana-Franz-žganje in pazite na to, da nosi steklenica vprešano ime „Diana“ ter da imata goba in plomba gorajšnja varstveno znamko.

Domači prijatelj

v pravem smislu besede zamore se imenovati naše Diana-Franz-žganje vsled njegovega izvrstnega vpliva in njegove mnogostranske rabiljivosti. Cena male steklenice K — 50, srednje K 1 20, velike K 2 40. Se dobi povsod, kjer ne pa direktno „Diana-Franz-Brandwein-Produktion Ges. m. b. H., Dunaj I., Hohenstaufeng. 3z.

Veliko manufakturno trgovino **Johann Koss, Celje** na kolodvorskem prostoru na voglu (Stadt Wien) priporočamo zaradi ene solidnosti in nizkih cen najtoplejše.

Razglas.

Pri šparkasi mestne občine Celje se od 1. avgusta 1910 naprej vloge vsaki dan obrestujejo.

Ravnateljstvo.

Boj proti draginji

zahteva zapovedujoče, da kupujete štofe za moško in žensko obleko neosredno v fabriki.

V lastnem interesu zahtevajte tedaj naše najnoviješe jesenske in zimske muštre. Reže se vsako mero.

Prva šlezjska založna tiskarna proizvedov

„SUETIA“

Iägerndorf, avstr. Šlezija.

Mlin

se išče v najem, dobro idoč, na valčke, ali samo na kamne, in nič ne stori če je tudi gostilna poleg. Najemnik z ženo in enim 9 letnim otrokom, dobro izučen. Naslov pri upravnistvu „Štajerca“.

Mayfarthovi „DIABOLO“ - separator

brezdvomno najboljši stroj za odstranjenje smetane od mlika.

Smetano odzame popolnoma. Izboljšana konstrukcija. Veliki učinek. Teče lahko in mirno.

Trajen in solidno sestavljen. Ne zanemari in ne zgosti. Nizka cena. Čedni promet.

Cena: „Diabolo“ št. I dela na uro 125 litrov K 125 — „Diabolo“ št. II dela na uro 220 litrov K 240 —

Se dobi pri

Ph. Mayfarth & Co.

fabrika kmetijskih in obrtnih strojev ter beležne stvarne Dunaj II., Taborstrasse št. 71. 1007

144-je se zastopniki in soproj-prodajalci z vsakim rabatom.

Ljudska kopel mestnega kopališča v Ptujju.

Čas za kopanje: na delavnikih od 12. ure do 1. ure popoldne (blagajna je od 12. do 1 ure sprta); na nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure opoludne.

Kopel z vročim zrakov, paro ali „bransebad“ s rjubo K — 60; postrežba K — 10.

Zaradi preselitve v novi vrt

proda se najceneje:

rozovo, malinovo, kosmuljevo (Stachelbeer) grnje, razno sadno drevje, vrtno rože, gomoljke (Knollgewächse), cvetlice in drugo mnogo, kotako dobro kompostno zemljo

Topitschniggova vdova, vrtnarstvo, trgovina z rožami. Ptuj (poleg minoritor) 997

Jako dobra

gostilna in trgovina

s tabak-trafiko blizu mesta Radgona se takoj z zemljiščem vred proda za 10.000 kron; dopise

„Gutes Geschäft, poste restante, Radkersburg.“

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Londplatz) v Ptujju razven klavnice in plinarake hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi, itd. po zahtevi takoj razlaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtni in spahati i. t. d.

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena leta
1862.

Čekovnemu računu št. 804051 pri c. kr. poštino-hranilničnem uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogorske banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob de-
lavnih od
8-12 ura.

Občanje z
avst. ogorske
banke.

Prilporeča se glede vsakega med hranilnične sadeve spadalnega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakorinoga posla z avst. ogorske banke. Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojaani in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Krmilna sredstva in krmilna sredstva je dvoje!

Dobra in namena primerna zamerejo le taka krmilna sredstva biti, ki obstojijo iz pravilnega sestavka iz najkakovostnejših sestavnih snovi.

Dobi se krmilna sredstva, ki ne pomenijo druzega nego dobitkovno porabo odpadkov. Ko se takim odpadkom varkar bi se dalo izrabiti, izaska, se njih vredne ostankne kot krmilna sredstva prodaja. Dobi se pa tudi krmilna sredstva iz neporabljenih, dobrih surovih snovi in na delu teh stoji

Fattingerjev „Laeculus“, ki je najbolj izkušen in priznan okrepjevalac krmilne hrane „Laeculus“, kat pomagalno krmilno k vaski poljski svinjski krmni, pospeši izrezo in pitanje, okrepa zdravje živali, poveča produktivno med pitajeno. — 2 kile „Laeculus“ povzroci povečanje teže za 1 kilo in zboljša kakovost mesa, masti in špela.

„Laeculus“ vrsta II za izrezo 150 kil a vredno vred „Laeculus“ vrsta III za pitanje 1 K 11.00 od fabrike. Ceniki brezplačno od fabrike živalskih krmil Fattinger & comp. z. z. s. z. Dunaj - Inzersdorf.

CenoPosteljnoPerje in danne

Ena kila sivo, sluzno K 2.—, pol-belo K 2.80, belo K 4.—, prva mehko kot danne K 6.—, visoko-prima sila, najboljša vrsta K 8.—, danne K 6.—, bele K 10.—, prvi šaum K 12.—, od K 10.— naprej franko.

Estove postelje
slet (nanking) ena tohna, velikost 140x136 cm z dreva blazinoma pod glavo, te 80x58 cm, dovolj jolmi, z novim svim, čiste- nam in trajno perje K 16.—, poidane K 20.— danne K 24.—; tohna sama K 12.—, 14.—, 16.—, blazina pod glavo K 3.—, 3.00, 4.—, pošlje po povzetju, zavoj nastoj, od K 10.— naprej franko. Max Berger, Deschenitz št. 1012, Bohnerwald. Cenik o matracah, odejah, pervecih in vsakom drugemu blagu za postelje nastoj in franko. — Kar ne dojade, se zameni ali denar nazaj. 676

Najlepše božično darilo

je gotovo gramofon ali drugi instrument iz izdelovalnice instrumentov Vincenz Simonič & Komp. Ptuj Ordonanzhausg. 1 Pri naročilu cenikov, ki se razpošiljajo zastonj, je pomniliti kzkžne vrste instrumente se želi.

Zagrebska tovarna tvrdke Henrik Francka sinovi.

v vsakem oziru novodobno urejena, izdeluje svoje proizvode izključno le iz najboljših sirovin. V Vaš prid bode, bodete li pri nakupovanju dajali prednost temu izvrstnemu proizvodu pravemu :Franckovem: kamnem pridatku z mlinčkom, iz zagrebske tovarne.

Svinjske kože

kupeje po najvišjih cenah Anton Martschitsch, usnjarski mojster v Slov. Bistrici.

Senzacijski priložnosti nakup ur, zlatega in srebrnega blaga

po orig. fabričnih cenah dobile edino le v izbrano dobri in izkušeni kakovosti po ekspozitu ur Alexander Frankl. vnovi XII. 9. Srebrnagaste 2. Zadrževajte malo to franko v. točk. izvidek iz cenika za poskuto naročenje! Nikel remonitar ura, pravo švic. koleaje K 4.— Prava srebrna danaska ura, uršno puncirana K 9.50. Prava srebrna gospodka ura tlatra močno srebrno obilje K 11.80. Budilnice K 2.50 srebrne veritice od K 2.— naprej 1012

Živinski sejmi v Mariboru.

V mestu Maribor vrši se vsako drugo in vsako četrto sredo v mesecu sejem z govedo in konji. Ako pade ta dan na praznik, vrši se sejem v torek. Vsako soboto se vrši svinjski sejem. Mariborske živinske sejme obiskujejo tuji kupeci prav radi in je vsled tega priporočati živahni obisk od strani prodajalcev.

Argentinsko meso

80 vinarjev za eno kilo

pač nebodete nikdar dobili: valed tega kupujte za božične praznike, dokler je še dobiti, péenično moko št. 00 po kila za 36 h, lepa krušna moka po 22, 24, 26 h, jako lepi celi riž po 32 h, sladkor v štoku po 76 h, ravnotako rozine, cibebe, weinbeere, in vso drugo špecerijsko blago, ki se jih dobi vedno sveže pri

Hans Sirk, Maribor, Hauptplatz (rotovž.) 1013

